

Beszámoló

a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár 2016. évi tevékenységéről

**Készítette: Berze Lajos
igazgató**

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3
A Könyvtár működési feltételei.....	4
Épület, elhelyezkedés, bútorzat.....	4
Informátikai feltételek.....	5
Gazdálkodási feltételek, adatok.....	7
Személyi feltételek.....	9
Szakmai tevékenység.....	10
Állományszervezés, -fejlesztés.....	10
Olaszszolgáltat.....	13
Tájékoztatás.....	15
Internetpont.....	15
További szolgáltatások.....	16
Nyomatás, fénymásolás, szkennelés.....	16
Könyvtárközi kölcsönzés.....	16
Rendezvények.....	17
Egyéb szolgáltatások.....	19
Társkönyvtári kapcsolatok.....	19
Mellékletek.....	20
A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár 2017. évi munkaterve.....	23

Bevezetés

A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár (továbbiakban: Könyvtár) általános gyűjtőkörű, nyilvános, közművelődési könyvtár. Szakmai tevékenységünket az 1997. évi CXL. sz. tv., az érvényben levő minisztériumi, helyi önkormányzati rendeletek alapján, az intézmény belső szabályzatai szerint, a felénk megnyilvánuló használói igények figyelembevételével végezzük.

A Könyvtár szakmai tevékenységének legfőbb célja az információközvetítés, a könyvtárhasználók igényeinek magas színvonalú kiszolgálása. Kiemelt feladatunk a törvény által meghatározott nyilvános könyvtári ellátás biztosítása a településen.

Míg 2015-ben a legfontosabb feladatunknak a városi kulturális életben betöltött szerepünk meghatározását és elfogadtatását tekintettük, addig a 2016. évben az elért eredmények megőrzése mellett az intenzív szolgáltatásfejlesztést tűztük ki célul.

Szintén kiemelt feladatot jelentett, hogy a folytasuk az előző évben megkezdett munkát, s az olvasói terekben tapasztalható zsúfoltságot a lehetőségekhez képest felszámoljuk, de legalábbis csökkentjük. Ennek érdekében egy erőteljes állományapasztást, selejtezést tűztünk ki célul, amely révén egy kisebb, de korszerűbb, megújított állománnyal szolgálhatjuk olvasóinkat.

Elmondható, hogy annak ellenére, hogy fizikai körülményeink az év folyamán nem változtak, de a könyvtár munkatársainak magas szintű munkája révén a kitűzött célokat jórészt elértük, javítva ezzel a könyvtári szolgáltatások minőségét éppúgy, mint a könyvtár ismertségét és elismertségét. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy a könyvtár történetében talán először fordult elő, hogy egy könyvtárlátogató célzott támogatásban részesített minket, amelyből egy népszerű történelmi folyóiratot szerezhettünk be látogatóink örömére.

Szintén munkánk elismerésének tekintjük, hogy 2016-ban is nőtt az aktív felnőttkorú beiratkozottak száma, s alkalomról alkalomra élénkebb az érdeklődés programjaink iránt.

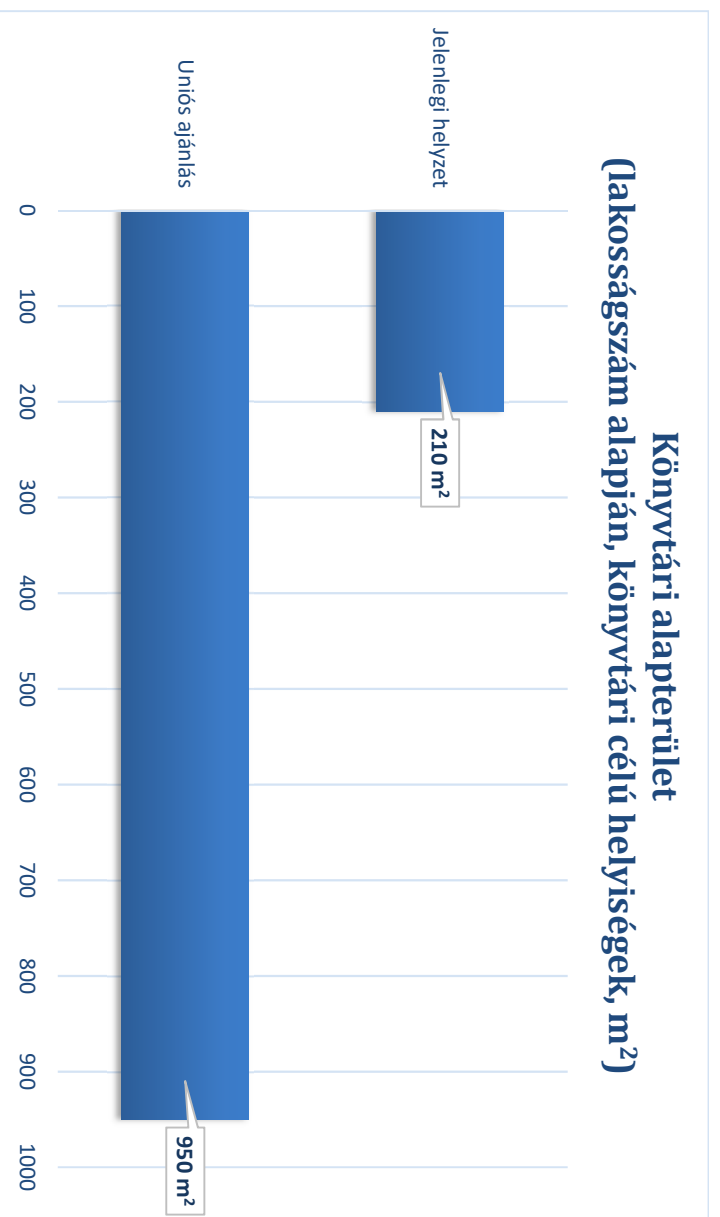
Azt azonban továbbra is szem előtt kell tartani, hogy az elért eredmények fenttartása, illetve újabbak elérése szinte lehetetlen lesz a jelenlegi elhelyezés mellett. A könyvtár elérte fizikai lehetőségeinek határát, s miközben bebizonyosodott, hogy mind a hagyományos, mind az újkéletű könyvtári szolgáltatásokra van és a jövőben is lesz igény, aközben ezeket az igényeket ilyen körülmények között nem lehetséges kielégíteni.

A Könyvtár működési feltételei

Épület, elhelyezkedés, bútorzat

A Könyvtár 1998 óta üzemel a Fő tér 53. szám alatt található Átrium Üzletház épületében. Az emeleten kialakított négy kis alapterületű, könyvtári szempontból rossz elrendezésű, megvilágítását, szellőztethetőségét és berendezhetőségét tekintve egyaránt alkalmatlan helyiségben került elhelyezésre a felnőtt részleg, gyermekrészleg, valamint a kézikönyvtár és az internetpont, amely egyben a feldolgozó könyvtáros munkahelye is. Az épület alagsorában kaptak helyet raktáraink, amelyek szintén sokkal kisebbek a szükségesnél, a könyvek szakszerű tárolása így megoldhatatlan, miközben a fűtésre használt termálvíz, illetve a szennyvíz folyamatos jelenléte állandó veszélyt jelent a dokumentumok számára.

A város intenzív fejlődésének következtében a könyvtár helyzete relatív értelemben is folyamatosan romlik. A lakosságszám, illetve a beiratkozott olvasók számának növekedésével, olvasóink kiszolgálásával, rendezvényeink látogatóinak kényelmes elhelyezésével kapcsolatos problémáink egyre inkább rávilágítanak az európai uniós ajánlások és a valóság között húzódó széles szakadéokra.

1. ábra A könyvtár tényleges és ajánlott alapterületének összevetése

Könyvtári állományunk nagysága megfelel az európai uniós és a hazai könyvtárirányítás által kidolgozott ajánlásoknak, azaz kb. 2000 kötet könyvvvel számolhatunk 1000 lakosonként. Azonban ilyen kis területen ekkora állományt nem lehet megfelelő módon, biztonságosan és kulturáltan szolgáltatni, a helyhiány miatt értékes és keresett könyveket kell raktárban tárolnunk, jelentősen rontva ezzel a szolgáltatás minőségét. Így a 2016. évben megkezdtük az állomány selejtezését, fiatalítását, ezáltal javítva a szolgáltatási körülményeket. Az állomány csökkentése azonban csak a könyvek elhelyezésén javít, és azon sem sokat, de nem nyújt lehetőséget pl. arra, hogy olvasóink könyvkiválasztás közben hosszabb-rövidebb ideig leüjenek,

s kényelmes körülmények között olvashassanak bele a kölcsönözni kívánt könyvekbe, illetve hogy egymás zavarása nélkül lapozhassanak bele az előfizetett folyóiratokba. Azt is ki kell emelni, hogy az állomány csökkentése, fiatalítása egy bizonyos ponton túl már a szolgáltatás minőség romlásához vezet, tehát nem jelent tartós megoldást, másrészt az elmúlt években a relative alacsony beszerzési keret csak az olvasóink által igényelt éves könyvtermésnek csak a mintegy a felét engedte meg beszerezni. Amennyiben a beszerzett új könyvek mennyiségét növelni kívánjuk – márpedig az olvasói érdekek ezt kívánják –, úgy a helyszűke egyre nyomasztóbbá válik a jövőben.

A könyvkiválasztó terekben az olvasói komfortérzetet nagyban rontja az ablakok teljes hiánya, illetve a könyvtári célokra teljesen alkalmatlan világítás. A világtással kapcsolatos problémák azonban nem csak az olvasók szempontjából aggályosak, de komoly munkaegészségügyi gondokat is felvetnek.

Minimális mértékben sikerült javítani az előregedett bútorzatból fakadó problémákon. Az elmúlt évben beszerztünk 22 db korszerű tárgyalószéket, amelyekkel elsősorban rendezvényeinken tudjuk a látogatói komfortérzetet növelni.

Továbbra is komoly probléma, hogy a Könyvtárnak nincsenek az olvasói terektől elkülönült irodái, illetve személyzeti terei, így a feldolgozási, pénzügyi és egyéb adminisztrációs tevékenységek, illetve az olyan, nem kimondottan társasági tevékenységek, mint az étkezés az olvasók előtt történnek, s ez egyaránt zavaró az olvasók és a könyvtárosok számára. Elég csak abba belegondolni, hogy a könyvtári bevételek összesítését éppúgy nem tudjuk az illetéktelen tekintetek elől elzártan végezni, mint ahogy a feldolgozásra váró, újonnan beszerzett könyveink tárolása sem oldható meg biztonságosan, de szintén kényelmetlen az olvasók jelenlétében elfogyasztani pl. az ebédet.

Továbbra sem tudjuk biztosítani olvasóink számára az egyik legalapvetőbb könyvtári szolgáltatást, a helyben olvasást, tanulást, kutatást, mivel ehhez szükséges zárt, zajmentes olvasói terekkel sem rendelkezünk. A kézikönyvtár, amely ezt a célt rendeltetett volna szolgálni, nyitottságánál, illetve részben irodai funkciójánál fogva tökéletesen alkalmatlan elmélyült információszerezésre.

Informatikai feltételek

A könyvtár tulajdonában jelenleg 9 db, internetbe kötött személyi számítógép van. Ezek közül 5 db áll látogatóink rendelkezésére, akik számára e gépeken internethozzáférést, irodai programcsomagok használatát, illetve nyomtatási lehetőséget biztosítunk.

Valamennyi számítógépről elmondható, hogy előregedett, korszerűtlen, az új és biztonságos operációs rendszerek futtatására nem, vagy csak korlátozottan alkalmas. Cseréjüket az elkövetkező néhány évben meg kell oldani.

A 2017. év feladata lesz egy elfogadható minőségű vezeték nélküli hálózat kialakítása a felhasználók számára, mivel egyre nagyobb az igény erre a szolgáltatásra is, amely más könyvtárakban évek óta az olvasók, látogatók rendelkezésére áll.

A 2015-ben beszerzett szerver számítógép maximálisan betölti feladatát. Jelenleg a következő célokra használjuk:

- a SZIKLA-21 integrált könyvtári rendszer működtetése;
- a könyvtár webszerverének futtatása;
- a helyismereti dokumentumtár működtetése,

- központi szűrőszoftver futtatása, az illegális tartalmak elérésének megakadályozása érdekében;
- központi mentések biztosítása;

A Könyvtár számára az internetkapcsolatot a HUNGARNET Egyesület biztosítja, egy 18/1 Mb/sec névleges sávszélességű ADSL vonalon keresztül. A HUNGARNET a szolgáltatáshoz az Invitel Zrt. infrastruktúráját használja, amellyel az év során többször akadtak problémáink. Szinte napi rendszerezéssel jelentkeztek a hosszabb-rövidebb ideig tartó hálózatkiesések. Ezek elsősorban a könyvtárosok napi tevékenységét zavarták meg, de a látogatók kiszolgálását is akadályozták.

Könyvtárunk szerződést kötött, illetve tart fenn a Netlib Kft-vel, amelynek értelmében a SZIKLA-21 integrált könyvtári rendszer program- és segédadatbázis-frissítéseit folyamatosan megkapjuk.

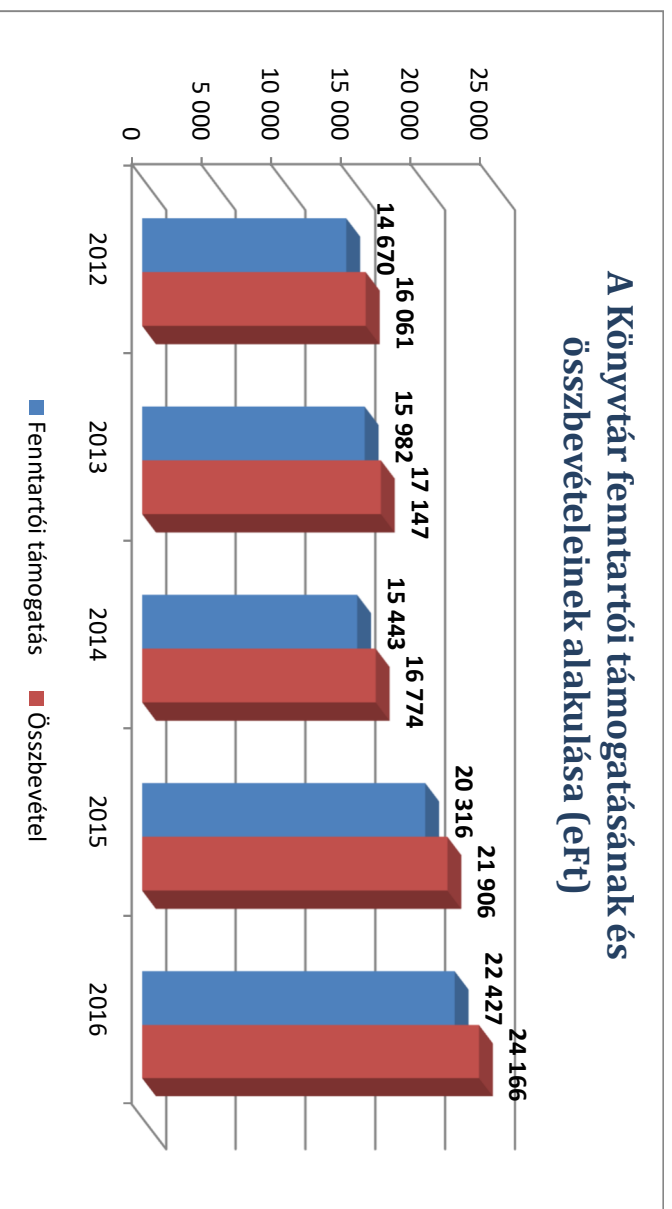
2016-ban ismét megújult és új szolgáltatásokkal bővült a könyvtár honlapja. Az internetes információszolgáltatáson túl már lehetőséget biztosítunk, hogy beiratkozott olvasóink a weboldalon keresztül bejelentkezve:

- nyomon követhessék kölcsönzéseik állapotát, szükség esetén meghosszabbíthatassák a náluk lévő dokumentumok kölcsönzési határidejét;
- előjegyezhessenek olyan dokumentumokat, amelyeket szívesen olvasnának, de azok adott pillanatban másnál vannak kikölcsönözve;
- a könyvtárban lévő dokumentumot rövid ideig foglalásba vehetik, azaz 1-2 napig a rendszer nem engedi azt másnak kikölcsönözni;
- véleményezhetik az elolvasott könyveket, s ezt a véleményt másokkal meg is oszthatják;
- saját, virtuális könyvespolcot alakíthatnak ki azon könyvek számára, amelyeket a jövőben el szeretnének olvasni;

Szintén az informatikai fejlesztések körébe tartozik, hogy a késedelmes olvasók felszólítását egyre inkább a SZIKLA-21 integrált könyvtári rendszer lehetőségeit kihasználva, automatikusan kiküldött elektronikus levelekkel igyekszünk megvalósítani. Természetesen az e-mail címet megadni nem kötelező, így e funkció teljes egészében nem fogja kiváltani a hagyományos felszólításokat, de nagyban csökkentheti a jövőben a könyvtári adminisztrációs terheket. A késedelemről fakadó problémák csökkentése érdekében bevezettük az e-mail címmel rendelkező olvasók lejáratí határidő előtti értesítését is, így a rendszer 2 nappal a kölcsönzési határidő lejáratá előtt elektronikus levélben értesíti az olvasót a közelgő határidőről és a kölcsönzéssel kapcsolatos lehetőségekről.

Gazdálkodási feltételek, adatok

2016-ban folytattuk az előző évben megkezdett utat, amelynek célja, hogy a szolgáltatások fejlesztésével, a könyvbeszerezési stratégia olvasói elvárásokhoz való igazításával tegyük még vonzóbbá könyvtárunkat a jelenlegi és potenciális olvasóink szemében. Elmondható, hogy a fenntartói támogatás, illetve az egyéb bevételek révén jó színvonalon valósítottuk meg elképzeléseinket.

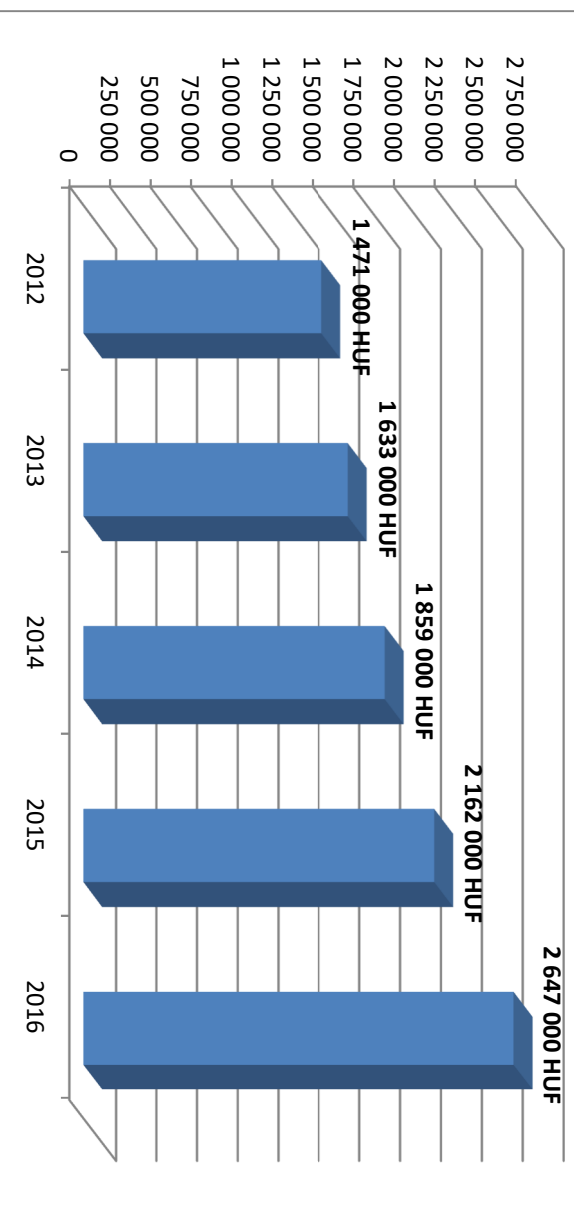
2. ábra A Könyvtár fenntartói támogatásának és összbevételeinek alakulása az elmúlt 5 évben (eFt)

Az előző évvel ellentétben, amikor is a legnagyobb forrásigénye az informatikai fejlesztéseknek volt, 2016-ban már az alapfeladatokra összpontosíthattuk forrásainkat, s a könyvek vásárlására fordíthatunk komolyabb összeget

A könyvbeszerezések során igyekeztünk a lehető legnagyobb kedvezményt elérni, s az így megtakarított összeget is dokumentum beszerzésre fordítani. A Libri-Shopline Nyrt-nél – az egyik legnagyobb hazai könyvforgalmaznál – átlagosan 34%-kal olcsóbban tudjuk megvásárolni az új könyveket, ami éves szinten több, mint 800.000,- Ft megtakarítást eredményezett.

A kifizetett számlák alapján 2016-ban 2.647.000,- Ft értékben gyarapítottuk állományunkat vásárlás útján. Ez az összeg az elmúlt 5 évben a legmagasabb volt. Meg kell jegyezni azonban, hogy a gondos válogatás ellenére is ez az összeg a beszerzendő éves könyvtermésnek csak mintegy felét fedezte.

Állománygyarapításra fordított összeg

3. ábra Az elmúlt 5 évben állománygyarapításra fordított összegek alakulása

A 2016-os évben 76.688,- Ft-ot ajánlottak fel a Könyvtár támogatói a 2015. évi személyi jövedelemadójukból számunkra.

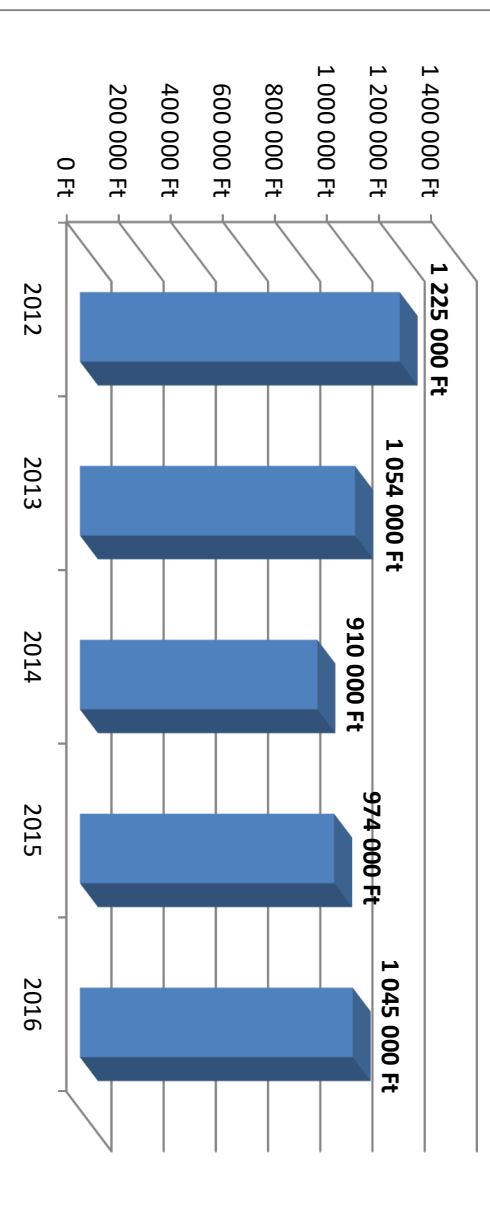
A 9/2014. (II. 3.) EMMI rendelet alapján Könyvtárunknak járó érdekeltségnövelő támogatás összege 709.491,- Ft volt.

Mind az SZJA 1%-ból, mind az érdekeltségnövelő támogatásból befolyó összeget teljes egészében állománygyarapításra fordítottuk.

Szolgáltatási bevételeink a tárgyévben valamelyest nőttek az előző évhez viszonyítva. A beiratkozási- és késedelmi díjakból, fénymásolásból, illetve informatikai szolgáltatásokból így összesen 1.045.025,- Ft-tal gyarapítottuk költségvetésünket.

Bevételi forrás	Összeg
Beiratkozási díj	525.600,- Ft
Informatikai szolgáltatások	254.500,- Ft
Egyéb működési bevételek (késedelmi díj, térítés, postaköltség, másolás stb.)	264.925,- Ft

Működési bevételek

4. ábra Működési bevételek alakulása az elmúlt 5 évben

2012 óta folyamatosan megfigyelhető az informatikai bevételek csökkenése, s nem volt ez másképp a 2016-os esztendőben sem. Sajnos az elkövetkező években is ezzel a tendenciával kell számolnunk, hiszen az okos eszközök, illetve a mobilnet elterjedése, egyre szélesebb rétegek általi hozzáférhetősége csökkenti az igényt a helyhez kötött informatikai szolgáltatások iránt. Az, hogy bevételeink ennek ellenére – még ha szerény mértékben is, de – növekedtek, két tényezőnek köszönhető:

- nőtt a beiratkozott olvasók száma;
- nagyobb hangsúlyt fektetünk a késedelmi díjak beszedésére;
- javítottunk a sokszorozási (másolási, nyomtatási, szkennelési) szolgáltatás minőségén;

Személyi feltételek

A könyvtár személyi állománya 2016. március közepétől egy fiatal, egyetemi végzettségű munkatársnővel bővült. Ágó Anikó informatikus könyvtáros diplomáját az egri Esterházy Károly Főiskolán szerezte, s az elmúlt években a gödöllői Szent István Egyetem Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár munkatársa volt. Személyében egy szakmailag kiválóan felkészült, friss tudással és szemlélettel felvértezett munkatárssal gazdagodott könyvtárunk.

Így 2016-ban összesen 5 fő – amely egyben az engedélyezett létszámkeret – dolgozott intézményünkben, akik közül 1 fő – Márton László Istvánné – 2016. augusztusáig GYES-en tartózkodott. 2016 augusztusától, egyelőre 4 órás részmunkaidőben tért vissza közénk.

Az 5 főből 3 rendelkezik szakmai diplomával, míg 2 fő könyvtáros asszisztensi végzettséggel.

Szakmai tevékenység

Állománszervezés, -fejlesztés

2016-ban összesen 2.632 dokumentummal gyarapítottuk állományunkat, amelyek összértéke 4.321.000,- Ft volt. A kifizetett számlák alapján vásárlásra 2.647.000,- Ft-ot fordítottunk. A két összeg közötti különbség abból adódik, hogy az elmúlt évek során ajándékba kapott, s eddig feldolgozásra váró könyvek állományba vétele az év során megtörtént.

Mivel a Márai-program 2015. évi fordulója olyan nagy késést szenvedett, hogy az onnan igényelt könyvek kiszállítására 2016-ban került sor, így a múlt évben e programból összesen 202 dokumentummal gazdagodtunk, amelyek értéke 450.000,- Ft volt. Az NKA könyvtámogatási programja 17 könyvhöz juttatta olvasóinkat, 34.000,- Ft értékben.

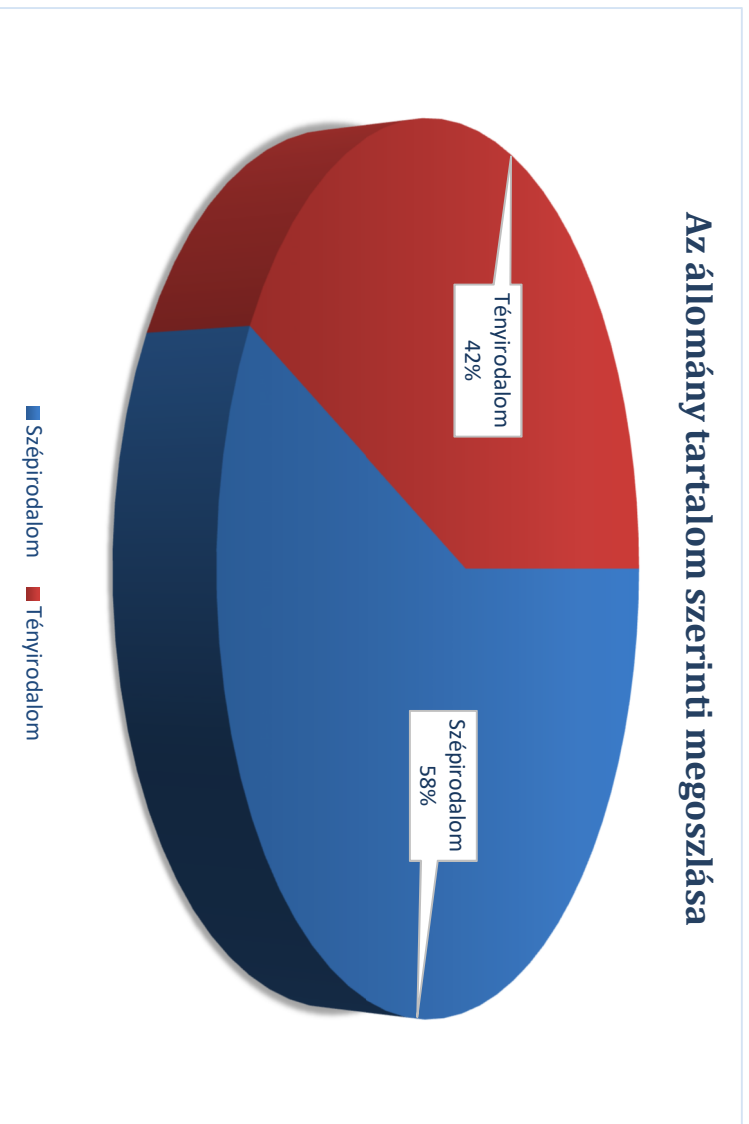
Fentiek alapján a Könyvtár állománya darabszám és érték szempontjából a következőképpen alakult az elmúlt év során:

Állomány	2016-ban gyarapított állomány	Teljes állomány 2016 december 31-én
Könyv és bekötött, tékázott folyóirat (kötet, téka)	2.547	32.996
Kartográfiai dokumentum (db)	0	51
Hangdokumentum (db, tekercs)	56	669
Képdokumentum (db, tekercs)	26	401
Elektronikus (digitális) dokumentum (db)	0	69
Egyéb dokumentum (db)	3	65
Összesen:	2.632	34.251
Érték (ezer Forint):	4.321.000	33.345.000
A könyvtárból kivihető kölcsönözhető állomány kötet (db)		30.024

Az 2016-ban két lépésben selejteztük le az elöregedett, feleslegessé vált könyveinket. Az első ütemben mintegy 1100 könyv került törlésre, s ez már látható is az év végi állománymérlegben. Mivel a második ütemben szereplő 3450 db dokumentum törlési jóváhagyására csak decemberben kerülhetett sor, így azok állományból való tényleges törlése 2017. elején történt meg, s a tárgyévi állománymérlegben fog szerepelni.

Annak érdekében, hogy a múlt évi beszámolóban szereplő állományadatok változása nyomon követhető legyen, álljon itt néhány, a dokumentumaink tartalmi és korösszetételére vonatkozó diagram.

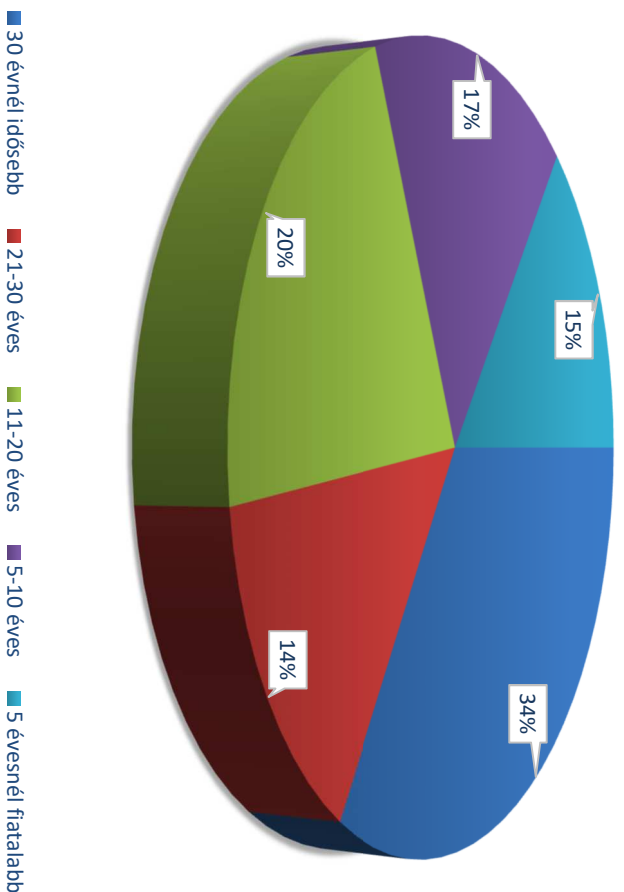
Az állomány tartalom szerinti megoszlása

5. ábra Az állomány tartalom szerinti megoszlása

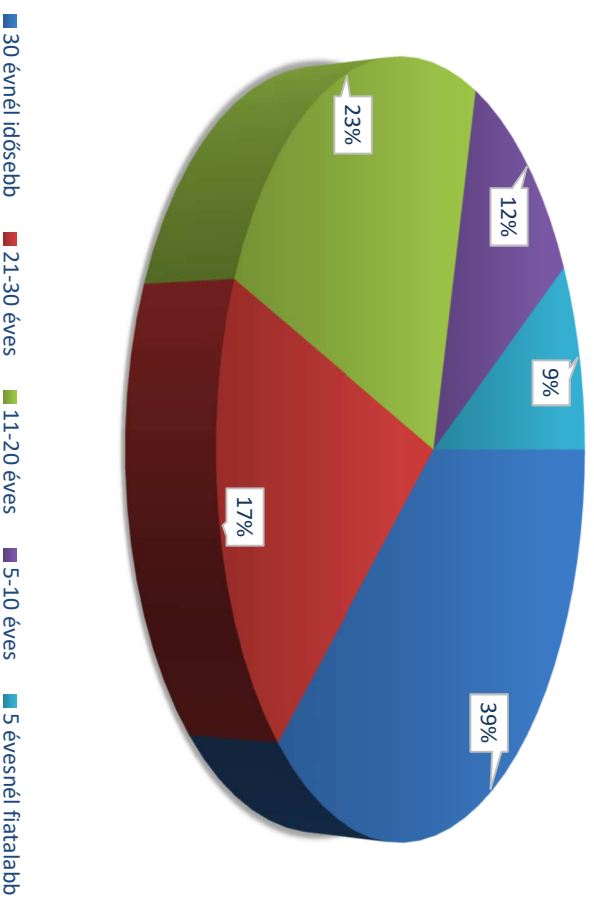
Az előző évhez képest az állomány műfaj szerinti megoszlása csak néhány százalékos változást mutatott. Valamelyest nőtt a szépirodalom, s csökkent a tényirodalom (szak- és ismeretterjesztő könyvek, szótárak, lexikonok stb.) aránya. A változás gyakorlatilag követi az olvasói igényeket, s láthatóvá teszi, hogy a könyvtárlátogatók elsősorban a szépirodalmi (angol terminológiával élve fiction típusú) könyveket keresik.

A szépirodalmi művek kor szerinti megoszlása - 2016

6. ábra A szépirodalmi művek kor szerinti megoszlása

Tényirodalmi művek kor szerinti megoszlása - 2016

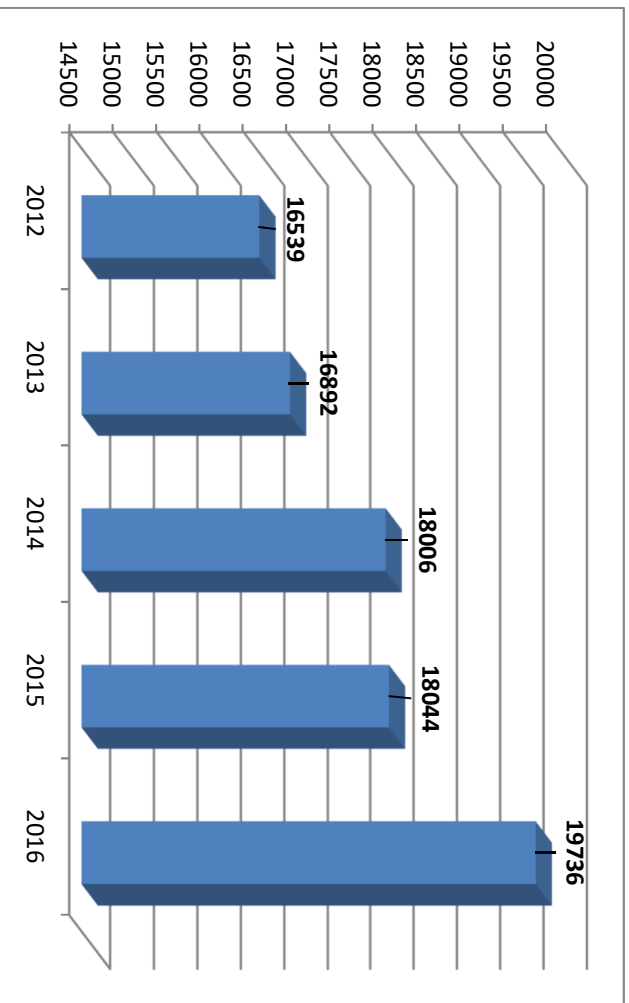
71. ábra Tényirodalmi művek kor szerinti megoszlása

Néhány százalékkal javult az előző évekhez képest a 20 évnél újabb kiadású könyvek aránya, mind a szép-, mind a szakirodalom esetében. Ez elsősorban az olvasói igényekhez jobban illeszkedő könyvbeszerezési stratégiának, másodsorban a tervszerűen végrehajtott selejtezésnek köszönhető. A 2016. végén selejtezésre jóváhagyott könyvek tényleges törlését követően ezek a mutatók ugrásszerűen fognak javulni, hiszen szinte mind a 3500 leselejtezett dokumentum idősebb volt 30 évesnél.

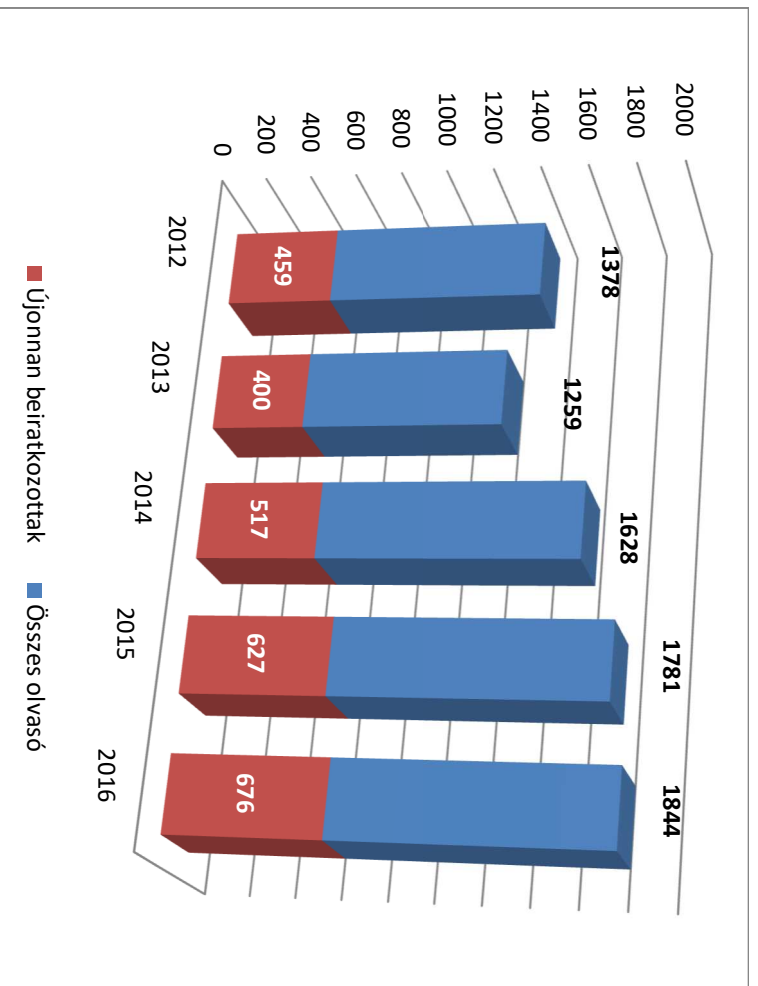
Olvasószolgálat

Az olvasószolgálati tevékenység valójában a könyvtári munkafolyamatoknak, és a teljes könyvtári rendszer működésének végcélja, így ebből adódóan az innen származó statisztikai adatok a Könyvtár egész tevékenységéről képet adnak.

Örömmel mondható el, hogy 2016-ban ez a kép szinte minden aspektusában javuló tendenciát mutat. Bizunk benne, hogy ez a javulás, legyen bármilyen szerény mértékű is, de állandósuló tendenciává válik a jövőben.

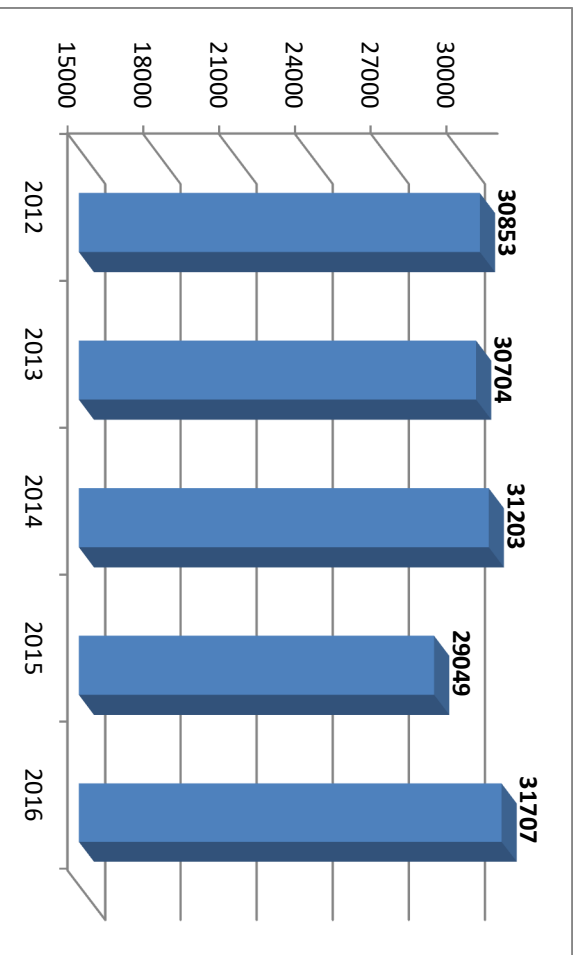

8. ábra Az ellátandó lakosság szám alakulása az elmúlt 5 évben

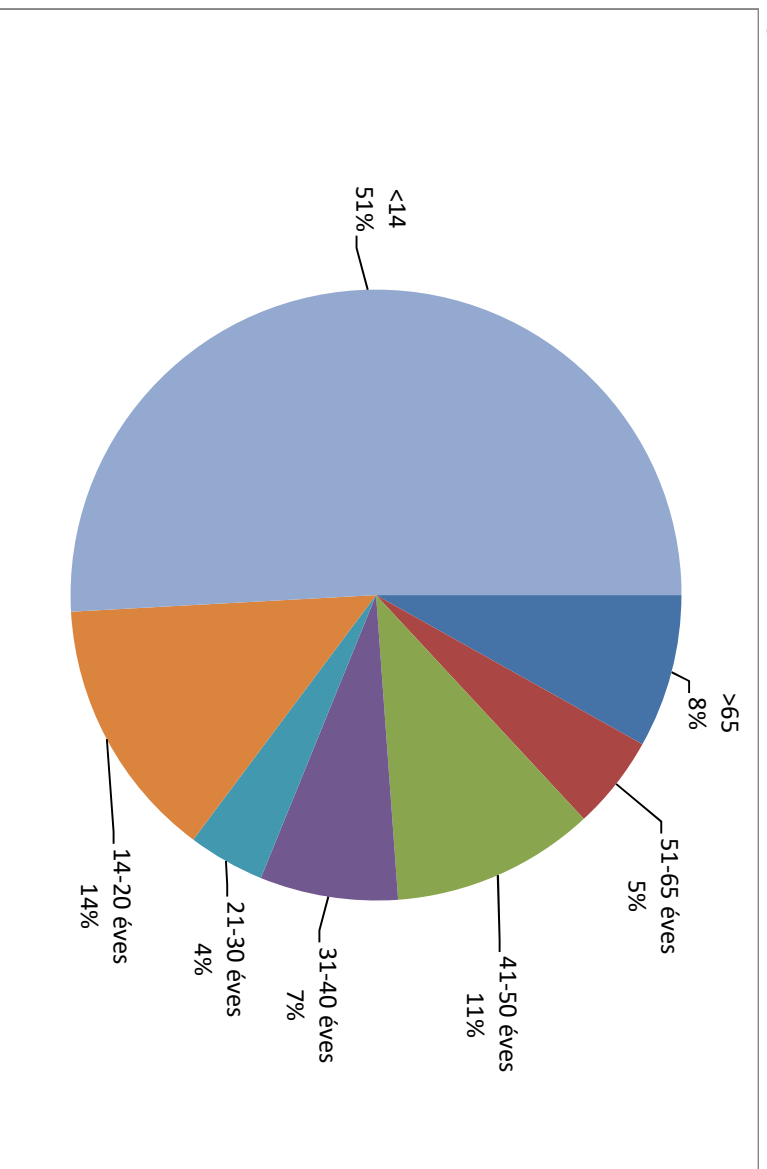
9. ábra A beiratkozottak, s azon belül az újonnan beiratkozottak számának változása az elmúlt 5 évben

Örömteli tény, hogy a 2013-as mélypontot követően folyamatosan nő a könyvtárba beiratkozott, illetve regisztrált olvasók, látogatók, felhasználók összlétszáma. S nem csak az olvasók száma nőtt 2016-ban, de a kölcsönzött dokumentumoké is.

10. ábra A kölcsönzött dokumentumok számának alakulása az elmúlt 5 évben

Valamelyest nőtt az egy főre jutó kölcsönzések száma is, amely mutató az előző évben meglepően alacsony volt, azonban hozzá kell tennünk, hogy ez a szám még most sem éri el a 2-3 évvel ezelőtti értékeket. Olvasóink bevallása szerint egyrészt kevesebb idejük jut az olvasásra, másrészt – s ez öröndetesnek mondható – a könyv, mint ajándék újra megjelent az emberek életében, így sokan az ünnepekre kapott könyveket olvassák a könyvtárból kölcsönzöttetek helyett.

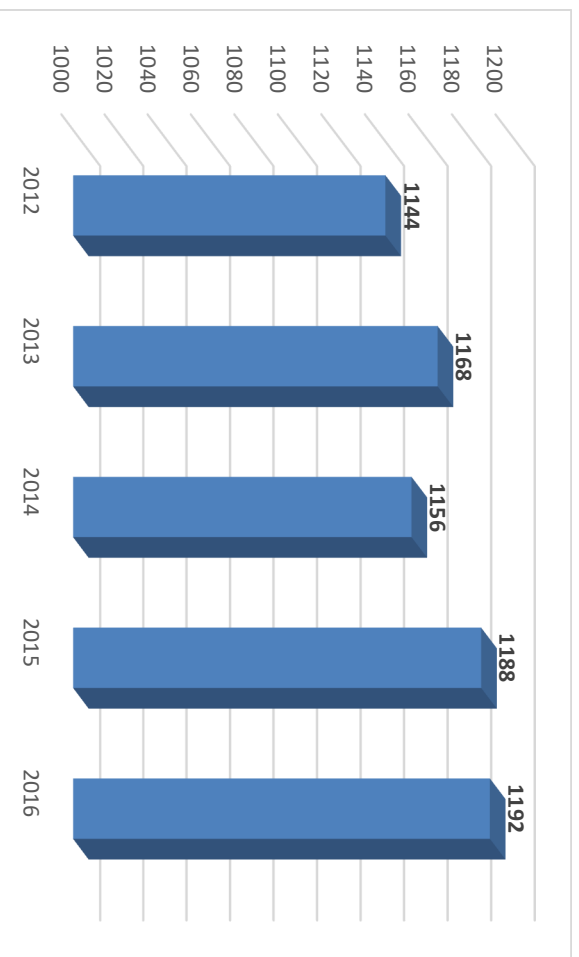

11. ábra A beiratkozott olvasók életkor szerinti megoszlása

Gyakorlatilag a statisztikai hibahatáron belül változott olvasóink kor szerinti összetétele. Nagy öröm, hogy sok a 14 éven aluli olvasónk, de továbbra is komoly kihívást jelent a fiatal és érett felnőttkorú lakosság „megszóltása” és könyvtárba „csábítása”. Reményeink szerint ezen a helyzeten javít majd a 2017 őszén, a városban induló gimnáziumi és szakgimnáziumi képzés, mivel így egy olyan korosztály marad helyben, s válik könyvtárunk potenciális használójává, aki eddig a településen kívül elégítette ki ilyenén igényeit.

Tájékoztatás

Évek óta szinte változatlan a könyvtárra legjellemzőbb tájékoztatási forma, a ténybeli adatközlés, azaz a referenzs kérdések, illetve az arra adott válaszok száma.

12. ábra A referenzs kérdések számának változása az elmúlt 5 évben

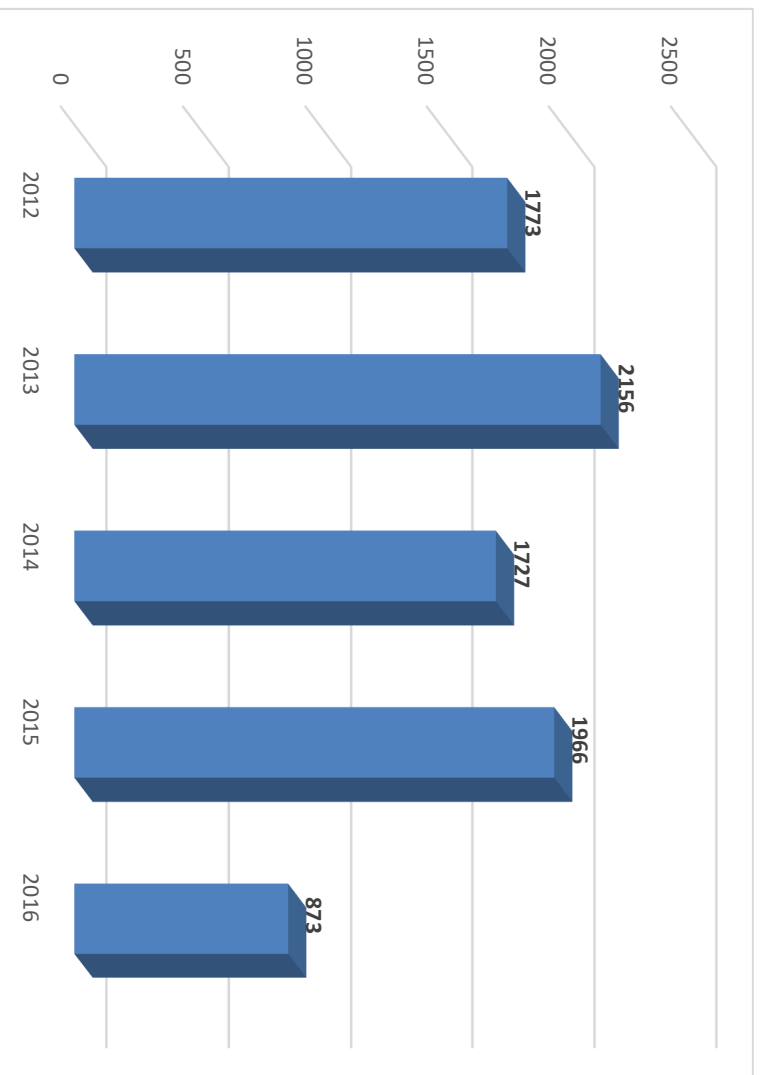
A honlapunkon és a legnépesebb közösségi portálon kívül 2016-ban a tájékoztató tevékenységünk részeként már elektronikus hírlevélben is hírt adtunk az érdeklődőknek legfrissebb könyvbemutatókról, illetve a legfontosabb irodalmi eseményekről, évfordulókról, valamint a közérdeklődésre számot tartó pályázatokról, és mindenekelőtt saját rendezvényeinkről is. Hírlevelünknek jelenleg több, mint 300 feliratkozott olvasója van.

Internetpont

Ahogy már említésre került, drasztikusan esett vissza az Internetponton történő látogatások száma az elmúlt év során. A szinte már mindenhol hozzáférhető ingyenes, vezeték nélküli hálózatok, illetve az okos eszközök és a mobilinternet terjedésével ez a tendencia szinte megállíthatatlan lesz, mindaddig, amíg a könyvtár nem tud olyan értéknövelt szolgáltatásokat kínálni Internetpontján, amelyek növelhetik a szolgáltatás iránti igényt.

Ilyen szolgáltatások lehetnének:

- egymástól jobban elszeparált számítógépek, amelyek biztosítják a felhasználók számára a kellő diszkréciót;
- kényelmes filmezési, zenehallgatási lehetőség;
- kisebb társaságok számára biztosított közös számítógéphasználat, pl. közös tanulás, vagy közös szórakozás céljából;

13. ábra Az Internetponton mért látogatások száma

További szolgáltatások

Nyomtatás, fénymásolás, szkennelés

2016-ban egy bérelt, multifunkcionális eszköz segítségével megújítottuk másolási, nyomtatási szolgáltatásunkat. Az A/4-es és A/3-as méretű, fekete-fehér és színes másolatok előállítására alkalmas berendezés révén korszerű és versenyképes szolgáltatás nyújtására vagyunk képesek. E szolgáltatásunkat 2017-ben erőteljesebb reklámtevékenységgel kell tudatosítani az érdeklődőkben.

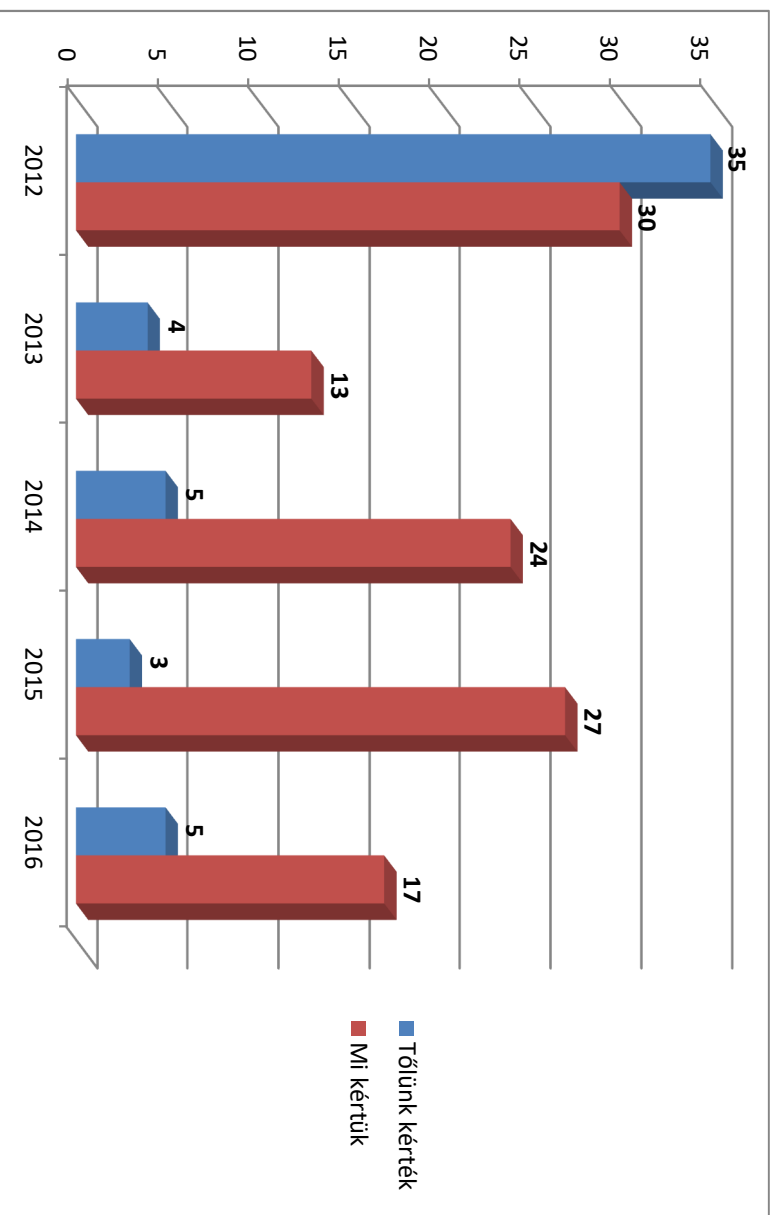
Könyvtárközi kölcsönzés

A könyvtárközi kölcsönzés magyarországi és külföldi könyvtárak együttműködésére építve látja el a felhasználókat a helyben nem elérhető dokumentumokkal.

A szolgáltatást hazánkban az Országos Széchényi Könyvtár koordinálja, a hálózatban több ezer magyar illetve külföldi könyvtár működik együtt, küld és fogad dokumentumokat.

Magánszemélyek belföldi partnerkönyvtárak beiratkozott olvasóiként indíthatnak könyvtárközi kéréseket. Rendelhetnek akár könyvet, akár digitális vagy papír alapú másolatot folyóirattíciikkéről, kéziratokról, ill. bármilyen típusú könyvtári dokumentumról.

Könyvtárunk olvasói köréből, illetve gyűjteményének leglegéből adódóan elsősorban kérésekkel vesz részt a könyvtárközi tevékenységben. A világhálón legális és illegális források segítségével hozzáférhető dokumentumok számának intenzív gyarapodásával ez a szolgáltatás egyre inkább elveszté jelentőségét. Mind a kért, mind a küldött dokumentumok száma csökkent az elmúlt évben. Valójában a kistérségi könyvtári hálózat megszűnése óta jelentéktelennek mondható az így „forgalmazott” dokumentumok mennyisége.

14. ábra A könyvtárközi kérések és küldések számának változása az elmúlt 5 évben

Rendezvények

2016-ban összesen 15 alkalommal hívtuk, vártuk ismeretterjesztő előadással az érdeklődőket.

Folytatódott Antalffy Péter történész népszerű előadássorozata, amelynek keretében 5 alkalommal, a legkülönfélébb ókori és középkori témákkal vártuk látogatóinkat. A sorozat népszerűségéről elmondható, hogy még közvetlenül a nyári szünet előtt és a karácsonyi készülődés időszakában is közel teltházas rendezvényeket tudtunk szervezni. Antalffy Péter előadásaira az év során mintegy 230-an voltak kíváncsiak.

Szintén folytatódott a Veresi Irodalmi Esték programsorozat, ahol a város olyan népszerű személyiségei tartottak előadásokat, mint Nagyné Vogl Magdolna, Horváth Lajos, Dr. Németh Imre vagy Farkas Zsolt. Ezeket az előadásokat – jellegüknél fogva – egy szűkebb közöösség látogatta, azonban még így is 119-en voltak kíváncsiak Horváth Lajos verseire, illetve Ady Endre, Révai Miklós, és a népies költők életére, művészetére.

Élénk érdeklődés mellett tartottunk meg az év során olyan rendezvényeket is, mint Majsai László pszichoterapeuta házasságról szóló interaktív előadását, vagy Márton László Picasso festészetét bemutató előadását. Ez utóbbin még improvizatív rajzbemutatóra is sor került. Az ekkor készült rajz azóta is a könyvtár kézikönyvtárát díszíti.

Örömmel láttuk vendégül Fülöp Hajnalkát is, a Saferinternet.hu program hazai szakértőjét, aki az internet biztonságos használatáról tartott számunkra érdekesítő előadást.

A könyvtári rendezvényekkel kapcsolatosan az elmúlt évben már ismertett problémák továbbra is fennállnak.

- A gyermekek számára továbbra sem tudunk a Könyvtárban úgy programot szervezni, hogy azt ne zavarja meg az üzletház napi munkamenete.
- A programoknak helyet adó kézikönyvtár egyre szűkebbnek bizonyul. Több alkalommal kellett szembe néznünk a ténnyel, hogy az előadása érkezők közül 10-15 vendég is csak a folyosón tudott helyet foglalni, s így csak részlegesen tudta figyelemmel kísérni a szóban elhangzó, illetve a vetített információkat. Különösen a tavaszi, kora nyári és őszi időszakban

jelentkező, a zsúfoltsággal összefüggő probléma, hogy a helyiség túlmelegszik, a szellőztetés viszont beengedi az utcazajt, ami ismételten csökkentti az előadás élvezhetőségét.

- A könyvtári üldőbútorok nagy része elavult, kényelmetlen, s gyakran kevések is bizonyul. 2016-ban ugyan beszerezünk 22 db kényelmes, rakácsolható tárgyalószéket, de ez csak részben képes megoldani az alkalmanként 45-50, néha 60 feletti vendég kényelmes elhelyezését

Mivel könyvtárunk kiemelt feladatának tekinti, hogy az idősek számára is elérhetővé tegye az internet használatát, így 2016-ban két alkalommal is szerveztünk a nyugdíjasoknak ingyenes internet tanfolyamot, amelynek keretében összesen 28-an tettek szert alapvető ismeretekre az elektronikus levelezés, az internetes keresés, a közösségi portálok használatának tekintetében. A tanfolyamok népszerűségére jellemző, hogy a másodikikat már hirdetni sem kellett, az előzetes jelentkezések alapján néhány nap alatt „összejött” a kurzus hallgatói gárdája.

Négy alkalommal fogadtunk gyerekcsoportot könyvtárunkban. A kisiskolások – mint minden évben – élénk érdeklődéssel ismerkedtek a gyermekrészleg szolgáltatásaival, sajátították el az irodalomkeresés korosztályuknak megfelelő fortélyait.

Könyvtárunk két esetben is kitelepült a városi rendezvényekre. Ott voltunk a városünnepen, s a szüreti vigasságon is, s mindkét alkalommal kézművesfoglalkozásra, rejtvényfejtésre vártuk az érdeklődőket. A szüreti felvonuláson kísérletként kedvezményes könyvvásárt is tartottunk azokból a könyvekből, amelyeket az év során olvasói adományként kaptunk, de ilyen vagy olyan okokból nem vettünk állományba. Elmondható, hogy az akció olyan sikerrel zárult, hogy elhatároztuk, ha alkalmunk nyílik rá, megismételjük.

Rendezvényeink számokban

Rendezvény	Látogatószám
Antalfy Péter: Európa botrányhőse és az Egyház megmentője	47
Horváth Lajos: Fehér ingben	38
Fülöp Hajnalka: Veszélyben a világhálón?: Így védjük meg magunkat!	10
Tircsné: Harcos hölgek	27
Antalfy Péter: Trója: egy város, ami nem vészett el	57
Dr. Németh Imre: Népies költők Petőfi előtt	11
Majsa László: A házasság értékei	15
Farkas Zsolt: Az ismert - ismeretlen Révai Miklós	16
Antalfy Péter: IMHOTEP: Piramisok, varázslat és rajongás az ókori Egyiptomban	31
Vogl Magdolna: Ady és Léda	54
Antalfy Péter: Művészek és gyilkosok: A Mediciek és az itáliai reneszánsz születése	57
Máton László: Picasso festő szemmel	47
Antalfy Péter: A császár és a fönix	37
Internettanfolyam nyugdíjasoknak I.	14

Internettanfolyam nyugdíjasoknak II.	14
Városünnep	28
Veresi szüret	58

Egyéb szolgáltatások

Rukkola Happont: A 2014-ben elkezdett Rukkola Happont szolgáltatás továbbra is népszerűnek mondható, hetente veszük igénybe olvasóink, s a múlt év során mintegy 40-50 könyv cserélt gazdát segítségünkkel.

Könyvcserélde: Szintén 2014-ben indítottuk útjára ingyenes könyvcserélődenket, amely segítségével olvasóink a saját könyvtárukat megunt darabjait cserélhetik olyan könyvekre, amelyeket ők szívesen olvasnának, de másoknak már nincs rá szüksége. A szolgáltatás népszerűsége töretlen, a szabadon cserélhető állomány folyamatos mozgásban van.

Társkönyvtári kapcsolatok

A 2014-ben kialakított partnerkapcsolatainkat tovább bővítettük. 2015-ben már nem csak Erdőkerteresre, Szadára és Ipolyságra küldtük meg a Veresi Krónika aktuális számait, de a csomádi, őrbottyáni és a bácsfeketehelyi könyvtárba is. Jelenleg cserekiadványként négy településről – Szada, Erdőkerteres, Ipolyság, Őrbottyán – kapiuk meg az önkormányzati lapokat, amelyek helyismereti gyűjteményünket gazdagítják.

2009 óta immár negyedik alkalommal vettünk részt a Kölcssey Ferenc Alapítvány által kiírt „Testvérkönyvtár-program” pályázatán, amely célja, hogy a hazai könyvtárak – fenntartói és alapítványi célámogatás segítségével – könyvadománnyal támogathassák határon túli magyar testvérintézményüket.

Veresegyház, 2017. február 16.

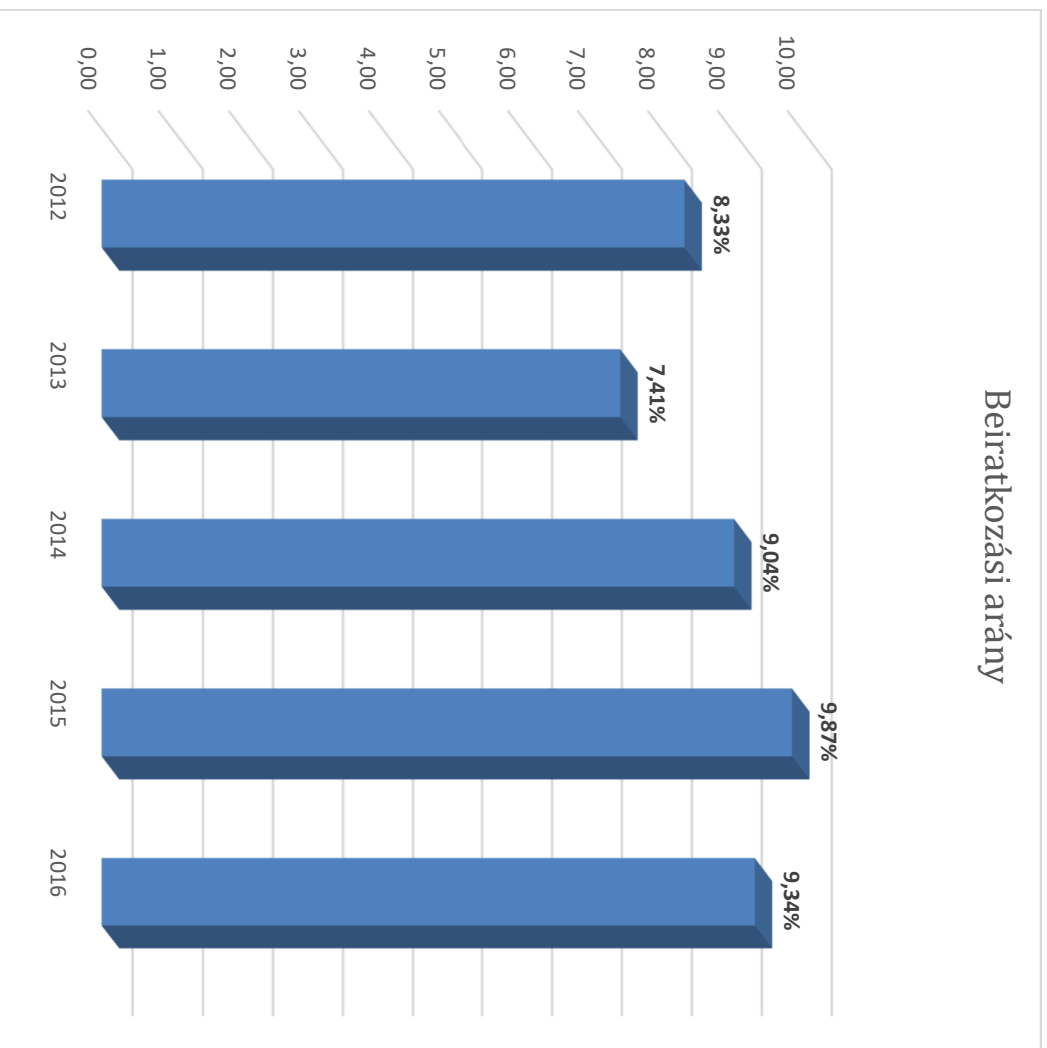
Berze Lajos
igazgató

Mellékletek

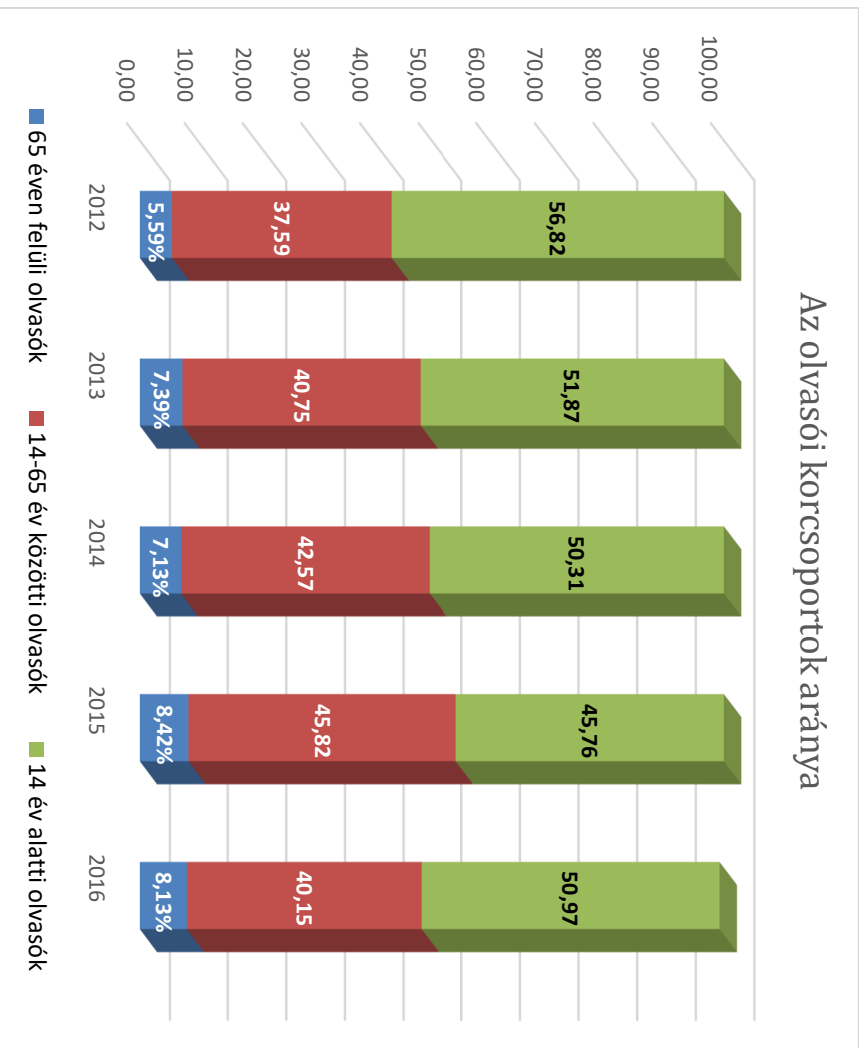
A Könyvtár 2016. évi beszámolójának mellékleteként elkészítettünk néhány olyan kimutatást, amelyek a számok tükrében ismertetik az elmúlt évi eredményeket, lehetőség szerint egy hosszabb időszak adataival összehasonlítva.

Beiratkozási arány

Megmutatja, hogy a település lakosságából hány fő regisztrált könyvtárhasználó. A 2016-ban tapasztalható minimális visszaesés viszonylagos, oka nemmás, mint hogy a város lakossága egyik évről a másikra 9,5%-kal nőtt, s ezt a gyarapodást – természetes módon a – könyvtári beiratkozások nem követték azonnal.

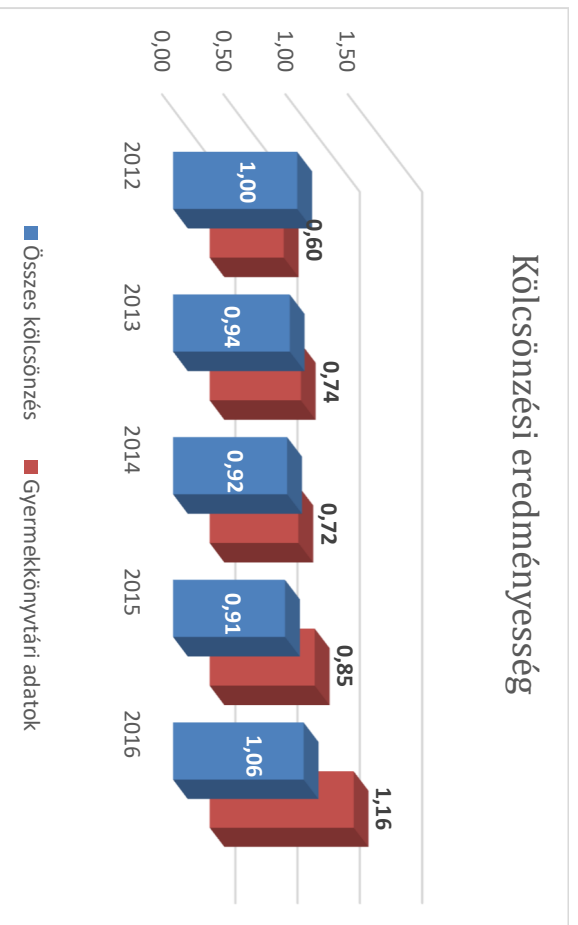

Ha megnézzük a regisztrált használók korcsoportonkénti arányának változását, akkor látható, hogy a változások kismértékűek. Ismét nőtt a 14 év alatti olvasóink száma, míg néhány százalékkal visszaesett a felnőtt olvasók aránya.

Kölcsönzési mutató

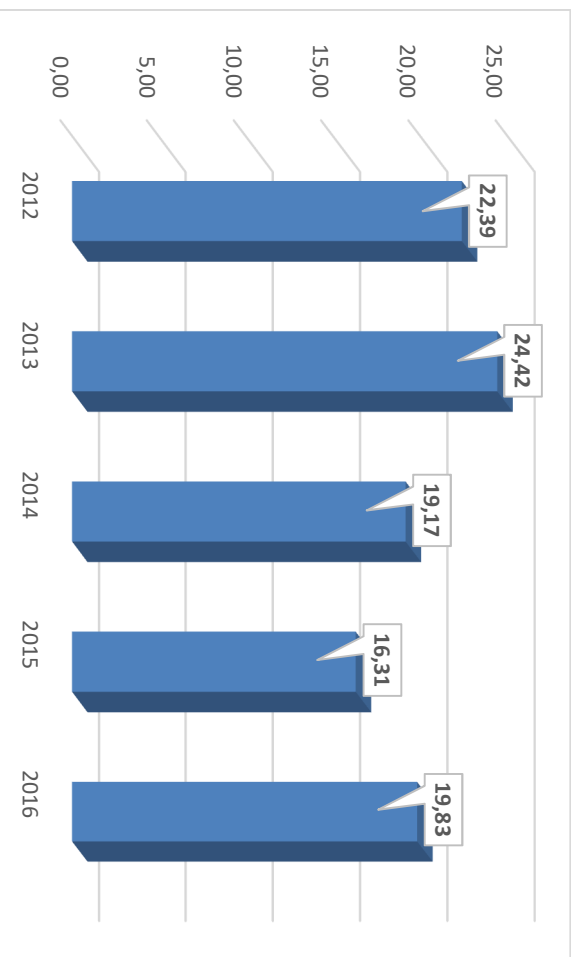
A tárgyévi összes kölcsönzés és a teljes kölcsönözhető állomány aránya megmutatja, hogy az egy kölcsönözhető könyvre hány tényleges kölcsönzés jutott az adott évben. Ahogyan az alábbi grafikon mutatja, ez könyvtárunkban javuló tendenciát mutat mind a gyermekek körében, mind az összes kölcsönzést tekintve. Reményeink szerint e javulás oka az igényekhez jobban igazodó beszerzési stratégia volt.

Olaszói aktivitás

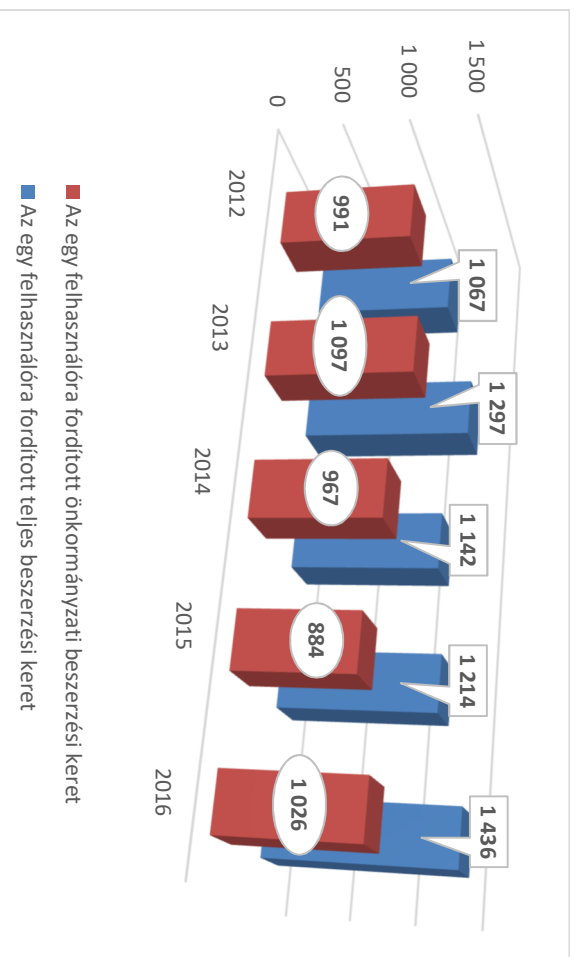
E mutatószám más oldalról világít rá a könyvtár beszerzési stratégiájának, illetve az olvasókkal folytatott párbeszédének eredményességére. Azt mutatja meg, hogy a dokumentumkölcsonzések száma miként viszonyul a beiratkozott olvasók számához.

Ahogy a grafikonról leolvasható, a 2014-2015-ös időszak csökkenő tendenciája – reményeink szerint tartósan – megfordult, s az olvasói aktivitás ismét növekedésnek indult.

Egy olvasóra jutó beszerzési keret

A grafikonról az olvasható le, hogy a fenntartói támogatás könyvbeszerzésre fordítható részéből, illetve valamennyi könyvbeszerzésre fordított pénzeszközből hány forint jut egy beiratkozott olvasónkra. Látható, hogy az egy olvasóra jutó fenntartói támogatás és a teljes beszerzési keret is emelkedett az elmúlt évben, annak ellenére, hogy az olvasók száma is emelkedő tendenciát mutat.

A Kölcssey Ferenc Városi Könyvtár 2017. évi munkaterve

I. A Könyvtár 2017. évi átfogó szakmai és szervezeti feladatai

1. A könyvtári munkafolyamatok felülvizsgálata, átszervezése, a folyamatszabályozások megvalósítása a minőségi munkavégzéshez szükséges dokumentumok felülvizsgálata és aktualizálása a *Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásáról* szóló miniszeri rendelet alapján kidolgozott könyvtári önértékelés szakmai szempontjainak figyelembe vételével.
Felelős: Berze Lajos
Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa
Határidő: folyamatos

2. A könyvtári munka gördülékenységéhez, a minőségi munkavégzés megteremtéséhez szükséges, még hiányzó szabályzatok kidolgozása, s gyakorlatba ültetése.
Felelős: Berze Lajos
Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa
Határidő: folyamatos

3. A szakmai feladatok magas szintű ellátásához szükséges ismeretek elsajátítása érdekében a Könyvtári Intézet által szervezett, akkreditált képzéseken való részvétel.
Felelős: Berze Lajos
Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa
Határidő: 2017. október 31-ig

II. Gyűjteményszervezés, állományalakítás

1. Az olvasói igényekhez illeszkedő könyvbeszerezési stratégia folyamatos alakítása, illetve gyakorlati megvalósítása az olvasókkal, könyvtárlátogatókkal, illetve a könyves szakna és a kulturális élet helyi szereplőivel való személyes és folyamatos párbeszédre épülő kapcsolat kialakítása révén.
Felelős: Berze Lajos
Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa
Határidő: folyamatos
2. A könyv- és folyóirat beszerzések folytonosságának biztosítása, a rendelkezésre álló pénzügyi források racionális és hatékony felhasználásával.
Felelős: Ágó Anikó
Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa
Határidő: 2017-ben folyamatos

3. A 2016-ban megkezdett selejtezés lezárása, a selejtezett dokumentumok nyilvántartásokból való törlése, majd elszállítása.
Felelős: Hajdu Gyöngyvér
Közreműködők: Ágó Anikó
Határidő: 2017. április 30.

4. A gyermekrészlegben található dokumentumok fizikai, tartalmi elavultságának, valamint keresettségének felmérése, majd a felmérés alapján a selejtezendő dokumentumok kiválogatása, selejtezése, illetve raktárba történő visszavonása.
- Felelős:** Mistéth Erika
- Közreműködők:** Márton László Istvánné (kiemelten), a könyvtár valamennyi munkatársa (szükség szerint)
- Határidő:** 2017. június 30.

5. A kézikönyvtárban található dokumentumok fizikai, tartalmi elavultságának, valamint keresettségének felmérése, majd a felmérés alapján a selejtezendő dokumentumok kiválogatása, selejtezése, illetve raktárba történő visszavonása.

Felelős: Hajdu Gyöngyvér

Közreműködők: Ágó Anikó

Határidő: 2017. május 30.

6. A folyóiratok megőrzési idejének meghatározása, tárolási rendjének kialakítása, a folyóiratok kezelésével kapcsolatos szabályzat megalkotása.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa

Határidő: 2017. március 31-ig

7. A 2-es és 3-as számú raktár állományának összeolvasztása, a könyvek szakrendbe rendezése.

Felelős: Hajdu Gyöngyvér

Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa

Határidő: 2017. március 31-ig

8. A szótárak és nyelvkönyvek új ETO szerinti osztályozása és újraosztása.

Felelős: Ágó Anikó

Közreműködők: Hajdu Gyöngyvér

Határidő: 2017. december 31-ig

III. Olvasószolgálati feladatok

1. A beiratkozott olvasók adatainak felülvizsgálata, a szükséges, de hiányzó, vagy rosszul felvett adatok javítása, kiegészítése, egyészesítése.

Felelős: Hajdu Gyöngyvér (felnőtt részleg), Mistéth Erika (gyermekrészleg)

Közreműködők: Ágó Anikó (felnőtt részleg), Márton László Istvánné (gyermekrészleg)

Határidő: 2017. június 30-ig

IV. Könyvtár-informatikai feladatok

1. A gyermekrészlegben a SZIKLA-21 integrált könyvtári rendszer kizárólagos használata, a rendszer biztosította bizonylatok alkalmazása.

Felelős: Mistéth Erika

Közreműködők: Márton László Istvánné

Határidő: 2017. április 30.

2. A könyvtár internetes honlapjának folyamatos aktualizálása, az interneten elérhető szolgáltatások propagálása, az új szolgáltatások iránti igény felmérése, gyakorlati megvalósítása.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: a Netlib Informatikai Kft. munkatársai

Határidő: folyamatos

3. Az időskorúak számítógép- és internethasználatának elősegítése és fejlesztése érdekében informatikai képzések megszervezése és megtartása.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: Fülöp Hajnalka

Határidő: 2017 folyamán 3 alkalommal (igény szerint kezdő és haladó csoportok számára) .

V. Rendezvényszervezés, közönségkapcsolatok

1. A megkezdett népszerű történelmi és ismeretterjesztő előadások, a Veresi Irodalmi Esték programsorozat folytatása, valamint új témákban új meghívott előadók által tartandó előadások megszervezése, lebonyolítása.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa

Határidő: 2017-ben folyamatos

2. A rendelkezésünkre álló eszközök segítségével – helyi lapok, internetes honlap, elektronikus hírlevél – folyamatos tájékoztatást adni a könyvtárral és a könyves világgal összefüggő fontos eseményekről, rendezvényekről, évfordulókról.

Felelős: Berze Lajos

Közreműködők: a könyvtár valamennyi munkatársa

Határidő: 2017-ben folyamatos

3. A gyermekrészleg híreinek, a hónap aktualitásához kötődő rejtvények, feladványok, pályázatok megszervezése, a Veresi Piactér számára történő megküldése, majd a beérkező megfejtések, pályázatok elbírálása és az ezzel kapcsolatos kommunikáció megszervezése.

Felelős: Mistéth Erika

Határidő: 2017-ben folyamatos